

STEDENBANDKRANT

Stichting Stedenband Haarlem Mutare
Postbus 5508 2000 GM Haarlem
Tel. 023 - 5324008 e-mail: mutare@antenna.nl

website: www.haarlem-mutare.nl
bezoekadres: Mondiaal Centrum
Lange Herenvest 122 Haarlem

No. 75, december 2010 - Verschijnt 4 x per jaar

Inleiding

Op het moment dat we deze krant aan het klaar maken waren voor de drukker, kwam het bericht dat op 23 mei 2011 in Zimbabwe president- en parlementsverkiezingen worden gehouden. De gevolgen zijn al merkbaar voor de Zimbabweanen, vooral op het platteland neemt het geweld tegen de bevolking door het leger, de politie en de milities van de Zanu-pf (de regeringspartij van President Mugabe) toe. Bij eerlijke verkiezingen zou de Zanu-pf geen kans maken en of er eerlijke verkiezingen komen is maar zeer de vraag.

IN DEZE KRANT:

Inleiding	2
Lezersonderzoek Stedenbandkrant en digitale nieuwsbrief	3
Music for Mutare 2	3
Wat - Since I Am - Ravolva	3
Sanne Nagelhout Coördinator Sport	4
Verhalen van getuigen - boek mensenrechten	6
Hope Deferred: Narratives of Zimbabwean Lives	6
Zimsurf gaat met de tijd mee	8
Nieuwe verkiezingen, oude strijd	9
Verkiezingen in Zimbabwe 2011	9
Rechteloosheid troef in Zimbabwe	10
Advocaten zonder grenzen	10

De huidige Nederlandse regering staat septisch tegenover ontwikkelingssamenwerking — wij spreken liever van internationale samenwerking. Naast de bezuinigingen vinden er ook forse verschuivingen in budgetten plaats, Nederland moet gaan verdienen aan de samenwerking. Dat gaat o.a. ten koste van de Medefinancieringsorganisaties zoals ICCO, Hivos en Oxfam Novib. Voor de Stedenband heeft dat ook gevolgen. We werken veel samen met ICCO Impulsis vooral voor onze gezondheidszorgprojecten en we weten niet hoeveel geld daarvoor overblijft.

Het is duidelijk dat de Stedenband op zoek moet naar andere vormen van financiering van haar projecten, de staf gaat daar het komende jaar hard aan werken.

Ook de krant en het werk van de redactie gaat veranderen maar daarover hiernaast meer.

De redactie

DE STEDENBANDKRANT

De Stedenbandkrant is een uitgave van de Stichting Stedenband Haarlem-Mutare

REDACTIE:

Sophie Ackermann
Isobel Buiten
Angela Evenhuis
Anne Ketelaar
Geke Leistra
Michaël Maas
Arjen Overweel
Leen van de Polder
Johan van Someren

Lay out: Leen van de Polder
Omslag: Richard Lagerweij
Druk: Paswerk Bedrijven
Papier: kringloop papier

Stichting Stedenband Haarlem-Mutare
Postbus 5508 2000 GM Haarlem
e-mail: info@haarlem-mutare.nl
website: www.haarlem-mutare.nl
Tel. 023 - 5324008
bezoekadres:
Mondiaal Centrum
Lange Herenweg 122 Haarlem

Opening Lange Brug

De nieuwe schildering op de Lange Brug is inmiddels gereed (zie de voorpagina van deze krant).

Op vrijdag 21 januari 2011 om 20.00 uur wordt de nieuwe schildering officieel geopend door wethouder Jack van der Hoek.

De opening volgt op de nieuwjaarsreceptie in het Mondiaal Centrum die begint om 17.00 uur.

Om 20.00 uur gaat de brug open en vaart het energieschip De Berezina met het Straatorkest door de brug. De brug wordt hierbij goed uitgelicht.

Dit tijdstip is gekozen om het verkeer zo min mogelijk overlast te bezorgen.

De schildering op de brug werd ontworpen door de Zimbabweaanse graficus en kunstenaar Amigo Bondiya.

De schildering kwam tot stand in samenwerking tussen de gemeente Haarlem, wijkraad De Burgwal en de Stedenband.

Lezersonderzoek Stedenbandkrant en digitale nieuwsbrief

Bij de vorige Stedenbandkrant zat een korte lezersenquête om uw mening over de Stedenbandkrant te inventariseren. Iedereen die de moeite heeft genomen om de enquête op te sturen, willen we bij deze bedanken. Hoewel de respons laag was, hebben we toch een redelijk beeld gekregen van waar de lezers wel of niet tevreden over zijn.

De artikelen worden interessant gevonden. Wat meer illustraties en kleur zijn gewenst, maar i.v.m. drukkosten is dat lastig te realiseren. Door het lezersonderzoek hebben we ook een beter beeld van waar u meer over wilt lezen, bijvoorbeeld over de politieke en economische situatie in Zimbabwe en boeken en recensies over het land. We zullen dat in komende uitgaven meenemen.

Een flink aantal respondenten vindt dat de frequentie van de krant omlaag kan. Voor de Stedenband speelt ook een rol dat de drukkosten hoog zijn. Bovendien bestaan er tegenwoordig andere middelen zoals nieuwsbrieven per e-mail, Facebook en andere digitale kanalen.

We willen ons daarom meer gaan richten op deze nieuwe communicatiemiddelen. Dat is milieuvriendelijker en biedt ons de mogelijkheid om nog actuelere informatie te bieden. Bovendien verwachten we meer jongeren te bereiken via deze kanalen. Wel blijven we nog steeds graag de Stedenbandkrant maken.

Dit betekent dat er:

- 2x per jaar een Stedenbandkrant bij u op de mat valt.
 - 10x per jaar een digitale nieuwsbrief uit zal komen via e-mail.
- Om u aan te melden voor de nieuwsbrief die vanaf eind januari 2011 regelmatig zal verschijnen, mailt u naar nieuwsbrief@haarlem-mutare.nl met 'Aanmelding' in de onderwerpsregel.
- op Facebook.com en LinkedIn.com wordt actuele informatie verspreid. U kunt ons vinden door op die websites te zoeken naar 'Stedenband Haarlem-Mutare'. U moet hiervoor wel een eigen profiel hebben bij Facebook of LinkedIn.
 - in de loop van 2011 een vernieuwde website komt, waardoor informatie nog makkelijker te vinden is.

In de digitale nieuwsbrief komen korte stukjes over activiteiten van de Stedenband, Mutare of Zimbabwe. Uitgebreidere informatie staat dan op onze website. U kunt in de nieuwsbrief doorklikken naar die stukken.

Via de website, de nieuwsbrief en de pagina's op LinkedIn en Facebook berichten wij u over evenementen en bijeenkomsten. Ook kunt u via deze kanalen een donatie schenken aan de Stedenband, die ten goede komt aan onze diverse projecten. De Stedenbandkrant en de website blijven informatie geven over de projecten en ook achtergrondinformatie over de ontwikkelingen in Zimbabwe en Mutare.

Arjen Overweel

Music for Mutare 2

WAT — Since I Am — Ravolva

Kleine Zaal van het Patronaat

Vrijdag 3 december 2010 verzorgde WAT samen met Ravolva en Since I Am in het Patronaat een benefietconcert voor het Peer Education project in Mutare.

Voor WAT was het ook het laatste optreden. de band stopt er mee.

WAT is Metal - Punk - Rock

Since I Am is een vierpersoons powerpopband.

Ravolva is veel energie, scheurende gitaren, meedogenloze baslijnen en solide rockvocalen.

Ondanks dat WAT is gestopt is het mogelijk niet het laatste benefietconcert. De muzikanten gaan in andere bands verder en willen volgend jaar een nieuw concert organiseren.

Since I Am - Patronaat 3 december 2010

foto: Dik Bol

Sanne Nagelhout

Bezoek aan Mutare

Afgelopen zomer begon Sanne Nagelhout als coördinator sport bij de Stedenband. De hoogste tijd om Sanne aan de lezers van de Stedenbandkrant voor te stellen. Bovendien was Sanne onlangs met Cees Versteeg op bezoek in Mutare. Inmiddels heeft Sanne een aardig beeld van het reilen en zeilen bij de Stedenband.

We zitten in het kopieerkamertje, naast de oude bakstenen schoorsteen van de Pletterij, schuin tegenover de kantoorruimte van de Stedenband. Haar recente bezoek aan Mutare kostte behoorlijk wat energie, de reis duurde maar liefst 26 uur heen en 26 uur terug! Toch wordt het een leuk gesprek en Sanne vertelt openhartig over haar achtergrond en haar werk.

Sanne groeide op als enig kind in Amsterdam. Met haar vader, een flamenco gitarist, keek Sanne vaak naar documentaires over de natuur en mensen uit andere culturen. Haar moeder werkte bij een kledingbedrijf en de ondernemingszin heeft Sanne van haar moeder. Al op 17-jarige leeftijd maakte Sanne een lange reis naar Australië en Indonesië. Ze studeerde vervolgens Spaans in Granada en startte aan de Universiteit van Amsterdam met Communicatiewetenschap.

Omdat de studie inhoudelijk nogal tegenviel, pakte ze haar rugzak en reisde wederom Oostwaarts, dit keer naar Thailand. Daar ontmoette ze de Israëlische Shay, haar vriend met wie ze nog altijd samen is. Uiteindelijk maakte ze haar studie af en zorgde dat Shay een verblijfsvergunning in Nederland kreeg.

Ontwikkelingsstudies aan de UvA, dat bleek een schot in de roos. Ze studeerde en werkte daarnaast als vrijwilliger

bij Vluchtelingenwerk. Toen Sanne in 2002 voor de tweede keer afstudeerde, was ze vastbesloten om voor een ontwikkelingsorganisatie te gaan werken. Al snel begon ze bij de Stichting DIR (letterlijk: met een dunne draad kan je samen een leeuw vastbinden!), een NGO voor Ethiopische immigranten. Sanne was in haar element, hier werkte ze tussen mensen uit een andere cultuur. DIR ontving behoorlijke Europese subsidies, waarmee veel interessante projecten van de grond kwamen. Sanne zette met DIR zelfs Ethiopische Coffee Corners op, één in Amsterdam en vier in Addis Abeba. Helaas bracht het succes van de projecten een tweespalt in de organisatie teweeg en Sanne besloot dat het tijd was om iets anders te zoeken.

Haar volgende station was Music Mayday, een organisatie die jong creatief talent ondersteunt in Afrika. Zo bezocht Sanne als programma manager Ethiopië, Tanzania, Oeganda en Zuid-Afrika. Juist toen bleek dat de organisatie een belangrijke subsidie was misgelopen, hoorde Sanne, die net een zontje had gekregen, dat er bij de Stedenband Haarlem-Mutare een vacature voor Sportcoördinator was. Ze had bij DIR al ontdekt dat sport een prachtig middel is om een samenleving te verbinden en individuen perspectief te bieden. Daarnaast wilde ze graag Zimbabwe leren kennen, daar was ze nog nooit geweest. De informele werksfeer bij de Stedenband vond ze ook prettig en zo begon Sanne in juni 2010 aan de Lange Herenveest in Haarlem.

Sanne Nagelhout geeft voorlichting op basisscholen over het WETS festival
foto: Dik Bol

Bezoek aan Mutare

Sanne is positief over haar werk bij de Stedenband. Ze waardeert de intieme sfeer, vindt het fijn om voor een organisatie te werken die in Haarlem goed is ingeburgerd en een goede naam heeft. Tegelijkertijd weet ze nu dat het voor de Stedenband lastig is om fondsen te werven buiten de gemeentegrenzen. Sanne is blij dat de Stedenband een grote ondersteunende rol heeft bij het project Clublinking, een wereldwijd project waar Nederlandse sportclubs een samenwerkingsband aangaan met sportclubs in ontwikkelingslanden. Er liggen tal van aanvragen uit Zuid-Amerika, Afrika en Azië. Sanne hoopt dat het project wordt verlengd, zodat de Nederlandse clubs er ook vol voor gaan.

Sanne is diep onder de indruk van wat de Stedenband voor Mutare betekent. Ze vertelt met zichtbare trots over de professionaliteit van de Mutarese City Linkers. Haast on-Afrikaans als ze het vergelijkt met haar eerdere ervaringen in Afrikaanse landen. Ze had van tevoren gevreesd dat ze te maken kon krijgen met postkoloniale vijandige gevoelens, maar daarvan heeft Sanne niets gemerkt. Ze denkt dat dit misschien door het hoge opleidingsniveau van de mensen komt. Wel heel Afrikaans waren de eindeloze stroomstoringen, die zorgden dat Mutare er 's nachts verlaten bij lag. In de kleine week dat Sanne in Mutare verbleef, heeft ze veel gesprekken gevoerd en raakte ze geïmponeerd door het niveau van de projecten. Ze kon echt zien dat er in de afgelopen decennia veel is bereikt door en voor de samenwerking.

Sanne geeft aan dat, net als in Nederland, ook in Mutare het besef doordringt dat er alternatieven moeten worden gezocht voor de financiering van projecten. In Nederland liggen de ontwikkelingssubsidies onder zwaar vuur en de toekomst is uitermate onzeker. Zowel in Haarlem als in Mutare wordt er actief gezocht naar nieuwe manieren van fondsenwerving. Aan beide kanten wordt gekeken hoe het publiek en het bedrijfsleven structureel financieel bij de Stedenband kunnen worden betrokken. Misschien hebben de lezers van de Stedenbandkrant goede ideeën? In Mutare zijn er bijvoorbeeld plannen om een sportbar te openen bij het fitnesscentrum en zo wat eigen inkomsten te genereren. Sanne wijst wel op het gevaar van te succesvolle, winstgevendende projecten in Mutare. Die worden maar al te gemakkelijk door de regering ingepikt. Je moet dus niet te groot willen denken, waarschuwt Sanne. Dit maakt een toekomstvoorspelling vrijwel onmogelijk.

Sanne heeft het afgelopen oktober erg druk gehad met een subsidieaanvraag bij Buitenlandse Zaken, de zogenaamde SBOS (Subsidies voor maatschappelijke activiteiten gericht op de bevordering van burgerschap in relatie tot Ontwikkelingssamenwerking). De aanvraagprocedure en de formulieren waren ingewikkeld en omvangrijk. Het is de bedoeling dat de Stedenband met deze subsidie

uitwisselingen tussen Haarlem en Mutare gaat financieren. Zes groepen van 22 Haarlemse en 22 Mutarese jongeren gaan hopelijk de komende vier jaar deelnemen aan uitwisselingen en samen campagnes opzetten. Of de Stedenband de subsidie krijgt horen we half januari.

Tot slot vraag ik Sanne of ze nog een leuke anekdote heeft over haar nieuwe baan. Jazeker, het deurincident met Cees Versteeg in Mutare. "Cees was pizza gaan halen en bij terugkomst zat de deur van hun appartement vast, er was geen beweging in te krijgen. Met een mes probeerden ze het slot open te wrikken, Sanne aan de binnenkant en Cees aan de buitenkant, maar de deur bleef hardnekkig dicht. Het was pikkedonker en de stroom was weer eens uitgevallen. Door het raampje gaf Cees Sanne de pizza door en zo zaten ze 'samen' pizza te eten. Gelukkig kwam er iemand informeren wat er aan de hand was en beloofde hulp te halen. En inderdaad, tien minuten later, kwam de oplossing aangereden: de brandweer! De brandweermannen forceerden het slot. De volgende dag kwam de slotenmaker, die op zijn beurt moeite had om het vervangende slot open te krijgen!"

Isobel Bouter

Sanne Nagelhout in de bibliotheek in Hobhouse met de twee bibliothecaressen. foto: Cees Versteeg

Verhalen van getuigen

Uitgever McSweeney's geeft Voice of Witness uit, een boekenreeks met mondeling overgedragen verhalen over mensenrechtenschendingen. McSweeney's werd eind vorige eeuw opgericht door Dave Eggers onder meer bekend van het boek 'What Is the What: The Autobiography of Valentino Achak Deng', over het conflict in Zuid-Soedan. Hij beschouwt de serie als een verbond tussen de verhalenvertellers en de mensen die ze doorvertellen aan de lezers. De serie wordt op non-profit basis uitgegeven. Op 8 december verscheen 'Hope deferred: Narratives of Zimbabwean Lives', het vijfde boek in de serie dat werd geredigeerd door Annie Holmes en Peter Orner. Ik interviewde Annie Holmes voor de Stedenbandkrant.

Waarom een boek over Zimbabwe?

In de Voice of Witness redactie dragen we thema's en specifieke onderwerpen aan en dit keer deed ik dat samen met mijn collega Peter Orner. Ik groeide op in Zimbabwe en Peter Orner woonde lange tijd in Namibië. We zijn allebei erg bezorgd over Zimbabwe en vonden het een goed idee om een boek te wijden aan de mensenrechtensituatie in Zimbabwe.

Kunt u iets meer vertellen over de inhoud van het boek?

Het boek beslaat de periode na 2000, waarin de verkiezingen van maart 2008 centraal staan, een bijzonder hectische tijd. De aanloop naar de verkiezingen verliep rustig terwijl het land er economisch slecht voor stond. Veel mensen leefden onder moeilijke omstandigheden; scholen en ziekenhuizen

Mensenrechten in Zimbabwe

functioneerden amper. Sinds 2000 gingen verkiezingen doorgaans gepaard met veel geweld en de bevolking vreesde een gewelddadige aanloop naar de verkiezingen in maart 2008. De relatieve kalmte stemde de bevolking hoopvol. De oppositie leek goed georganiseerd en ze hadden waarnemers in het hele land, die de verkiezingsuitslagen per stembureau fotografeerden wanneer die werden opgehangen. De oppositiepartij MDC ging aan de leiding.

De uitslag werd weken achtergehouden, wat veel argwaan wekte. Uiteindelijk werd bewezen dat 49% op Tsvangirai, de leider van de oppositiepartij, en nog minder op president Mugabe had gestemd. Omdat geen van beiden de vereiste 50% zou hebben gehaald, werd in juni 2008 een tweede verkiezingsronde gehouden. Er werd bruto campagne gevoerd, gepaard met uitzonderlijk veel geweld, waarbij vrouwen van de oppositie werden verkracht. Tsvangirai trok zich uiteindelijk terug om verdere martelingen,

Peter Orner en Annie Holmes, editors van het boek Hope Deferred: Narratives of Zimbabwean Lives

Mensenrechten in Zimbabwe

mishandelingen, verkrachtingen en vergeldingsacties tegen zijn (vermeende) aanhangers te voorkomen.

De meeste interviews in het boek 'Hope deferred' beginnen bij de verkiezingen van maart 2008, het moment van hoop. We interviewden zo'n 50 mensen, in het boek staan 26 getuigenissen. Sommige andere verhalen worden online gezet.

De geïnterviewden leven in angst, sommigen zijn zelfs gevluht. Wat motiveerde hen om jullie hun verhaal te vertellen?

Achter elk verhaal zit weer een apart verhaal over hoe we in contact kwamen met deze mensen. Soms via juridische en andere hulporganisaties, maar meestal via onze eigen netwerken. We doen er alles aan om te voorkomen dat de geïnterviewden gevaar lopen. De namen in de verhalen zijn gefingeerd en sommige details hebben we veranderd, zodat de identiteit van de geïnterviewden geheim blijft. Deze interviews en mijn ervaring als documentairemaakster bevestigen dat mensen zich erkend voelen en er een helende werking vanuit gaat, wanneer ze een gewillig oor vinden voor hun verhaal.

Kunt u vertellen hoe u en Peter Orner betrokken raakten bij dit project?

Peter en ik leerden elkaar in San Francisco kennen. Hij gaf daar schrijfcursussen aan de San Francisco Staatsuniversiteit, waar ik mijn masters haalde. Peter en ik werkten samen aan 'Underground America', een ander boek uit de Voice of Witness serie. Ik was blij toen we de kans kregen om Zimbabwean hun verhaal te laten vertellen. Zimbabwean worden doorgaans door de media nogal simplistisch neergezet, als slachtoffers en dictators. Ik bekijk de mondelinge verslagen door de bril van een verhalen-schrijver, met oog voor karakter en details, en zie ze niet zo zeer als droog bewijsmateriaal. Het verhaal van mijn land is bijzonder gecompliceerd en ik vind het fijn dat ik de kans krijg om dit aan de lezer uit te leggen.

Hoe was het om als editor aan dit boek te werken?

Dat is een veelomvattende vraag, Angela. Het was vermoeiend, inspirerend... door de indringende verhalen heb ik meer over mijn eigen land geleerd dan ik had verwacht. Er waren veel mensen betrokken bij de publicatie, voor het doen van onderzoek en de interviews voor dit boek. Door fondswerving konden we schrijfworkshops aan Zimbabwean geven in Zimbabwe en Johannesburg. Ook konden we zo een tweede onderzoeksreis financieren, zodat we voldoende Zimbabweaanse input kregen, inclusief verhalen in het Shona of Ndebele (talen die in Zimbabwe gesproken worden). We wilden de lezer kennis laten maken met de werkelijke persoon en niet met een reeks

lijdensverhalen of een lijst met juridische bewijslast. Dit was de leidraad voor ons redactiewerk.

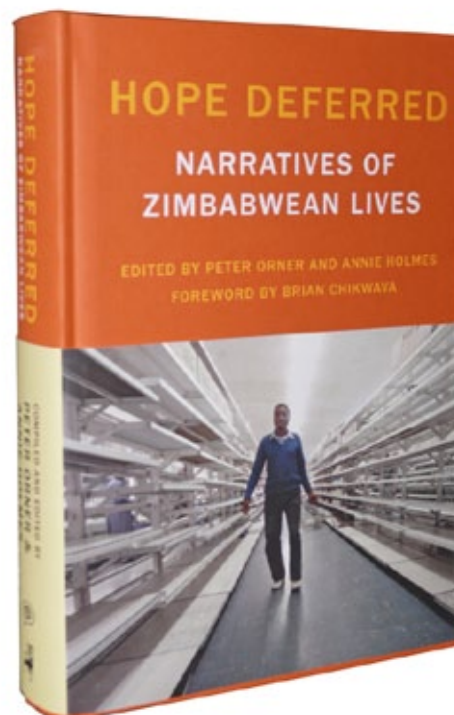
Mensenrechten nog niet gerespecteerd

Annie Holmes schreef ons vanuit Musina, Zuid-Afrika, een grensplaats aan de Limpoporivier, waar ze op dit moment documentaire maakt over Zimbabweaanse meisjes die de grens oversteken. Ze vindt het een rare tijd is in haar land: "Het is de tweede keer dat we een eenheidsregering hebben. De winkels verkopen weer voedsel, als je tenminste Amerikaanse dollars hebt."

Holmes schrijft dat dagelijks honderden Zimbabwean naar Zuid-Afrika vertrekken, legaal en illegaal. Het zal volgens haar nog lang duren voordat de economie zich enigszins herstelt. Over de mensenrechtensituatie zegt zij: "Dat de MDC in de regering, zit heeft er niet voor gezorgd dat mensenrechten over de gehele linie worden gewaarborgd. Ik hoop dat door dit boek de repressie tegen critici minder wordt en dat we ophouden met onze historische gegroeide gewoonte om onrecht te verhullen."

'Hope deferred: narratives of Zimbabwean lives' is te koop via de website: www.voiceofwitness.com

Angela Evenhuis

Zimsurf gaat met de tijd mee!

In het online onderwijsprogramma 'Zimsurf' maken leerlingen kennis met het dagelijks leven van leeftijdgenoten in een Afrikaanse stad. De stad Mutare in Zimbabwe dient als voorbeeld voor het leven in ontwikkelingslanden. Zimsurf is bedoeld voor leerlingen van de Havo/VWO en Vmbo.

De situatie in Zimbabwe is voortdurend in beweging. Van een welvarend Afrikaans land naar een land waar niets meer normaal functioneerde. Om beter op de actuele situatie in te kunnen spelen, is Zimsurf het afgelopen jaar aangepast. In samenwerking met Alice O, gespecialiseerd in het ontwikkelen van educatieve producten en projecten in wereldperspectief, heeft de Stedenband een nieuwe opzet gemaakt voor het Zimsurf-programma. De structuur van de gratis toegankelijke website staat nu in een 'content management system'. Daardoor is de inhoud eenvoudig aan te passen aan de actuele situatie, zowel aan die in Zimbabwe als aan verandering in het Nederlandse onderwijs.

Zimsurf neemt docenten en leerlingen mee naar het dagelijks leven in Zimbabwe, en laat zien hoe de Zimbabwanen ondanks de moeilijke omstandigheden de kracht vinden om door te gaan. Aan de hand van opdrachten krijgen de leerlingen inzicht in de factoren die ertoe leiden dat een land dat vroeger welvarend was, nu op economisch, sociaal en politiek gebied in een crisis is beland. Leerlingen krijgen te horen wat de gevolgen van hun eigen consumptiepatroon zijn voor mensen in ontwikkelingslanden en dat duurzaam gedrag niet alleen gaat over het milieu, maar over onze hele samenleving en dat iedereen een steentje kan bijdragen.

Op www.zimsurf.nl kunnen leerlingen zelfstandig aan de slag. Er is aanbod voor vmbo-tl, 1e en 2e leerjaar en voor Havo/VWO 3e en 4e leerjaar.

De leerlingen kiezen respectievelijk voor een module of een beroep.

Het materiaal voor vmbo bestaat uit op zichzelf staande modules van elk 50 minuten.

De leerlingen kunnen kiezen uit:

1. Sport: iedereen gelijk! Over sport en ontwikkelingswerk
2. Boodschappen doen. Het dagelijks leven en inflatie
3. Wie is de baas? De geschiedenis en cartoons
4. Stop aids! Oorzaken, gevolgen en voorkomen
5. Muziek en politiek. Het leven van een kritische popzanger
6. Verborgene verhalen. De boodschap in kunst
7. Water, wc's en welvaart. Schoon water en economische groei + berekenen mondiale voetafdruk.

Leerlingen oefenen met zoeken, ordenen en op waarde

beoordelen van schriftelijke en digitale bronnen, ze overleggen met andere leerlingen, doen aan planning en er is aandacht voor discussie in een groep.

Zimsurf biedt voor Havo/VWO een projectdag of -middag aan. Leerlingen kiezen voor een beroep, beantwoorden vragen en verbinden er hun eigen conclusie aan. Ze kunnen in groepjes werken en een presentatie voorbereiden.

De beroepen zijn:

1. Sportontwikkelaar. Iedereen gelijk!
2. Medewerker bankkantoor. Inflatie en miljonairs
3. Politieagent. Vriend of vijand?
4. Aids-verpleegkundige. Aids en het dagelijks leven
5. Journalist. Dictatuur en vrije meningsuiting
6. Beeldhouwer. Verborgene verhalen in kunst
7. Watermanager. Water, wc's en welvaart + berekenen mondiale voetafdruk

In Zimsurf is nu veel aandacht voor water. Goed drinkwater is immers de basis voor al het leven. In de vmbo-module leren leerlingen hoe mensen in Zimbabwe aan hun drinkwater komen, en hoe wordt gewerkt aan betere toegang tot goed drinkwater. Via het beroep Watermanager besteden ook Havo/VWO leerlingen hier aandacht aan.

Tijdens de NOT (Onderwijsbeurs in Utrecht) 25 t/m 29 januari 2011 wordt Zimsurf voor het eerst gepresenteerd en kunnen leraren kennis maken met het vernieuwde lesprogramma.

Michaël Maas

Zimsurf werd mogelijk gemaakt door de gemeente Haarlem, Impulsis en PWN (Waterleidingbedrijf Noord-Holland)

Nieuwe verkiezingen, oude strijd

Na de verkiezingen in Zimbabwe in 2008 heeft de hoop op verandering van toen, langzaamaan plaatsgemaakt voor frustratie en teleurstelling. Hoewel 2010 een relatief rustig jaar was, kan 2011 een onrustig en explosief jaar worden.

In de Zimbabwaanse parlements- en presidentsverkiezingen van maart 2008 verloor Zanu-PF van Robert Mugabe (president sinds 1987) haar meerderheid in het parlement. Morgan Tsvangirai, van de Movement for Democratic Change (MDC), won de eerste ronde van de presidentsverkiezingen, maar bij een tweede stemronde trok hij zich terug vanwege het extreme geweld dat de Zanu-PF gebruikte tegen aanhangers van de MDC. Na lange regeringsonderhandelingen, werd in september 2008 een regering van nationale eenheid gevormd tussen Zanu PF en de MDC. Mugabe bleef veilig in het zadel als president en Tsvangirai werd minister-president.

De toen gesloten global political agreement (politiek samenwerkingsakkoord) loopt in februari 2011 af en daarmee ontstaat ruimte voor nieuwe verkiezingen, die meer dan welkom zijn. De politieke samenwerking kwam moeizaam opgang, maar de relatie tussen de twee machtigste mannen in Zimbabwe verbeterde in de afgelopen twee jaar aanzienlijk. Inmiddels bevindt de relatie zich op een dieptepunt. De afgelopen maanden heeft Mugabe namelijk veel beslissingen genomen zonder met Tsvangirai te overleggen, die nu op zijn beurt de kabinetsvergaderingen vermijdt en zich “erg teleurgesteld” en “verraden” voelt.

2011 belooft een belangrijk jaar te worden voor de Zimbabwaanse politiek. Mugabe heeft – zonder overleg met Tsvangirai of zijn eigen partijgenoten – nieuwe verkiezingen uitgeroepen, die hoogstwaarschijnlijk 23 mei 2011 worden gehouden. De MDC hoopt op een goede uitkomst en Tsvangirai toont zich strijdlustig, terwijl mensen binnen Zanu-PF de kansen op een overwinning gering schatten.

Toch zouden kiezers die in 2008 MDC stemden teleurgesteld kunnen zijn over wat de MDC tot nu toe bereikt heeft, ook al komt dit grotendeels door machtsmisbruik van Mugabe. Daarbij kan niemand garanderen dat Mugabe zich bij een verkiezingsnederlaag neer zal leggen en dus alsnog aan de macht blijft. Bovendien is de kans dat het geweld tegen aanhangers van de MDC weer oplaait is reëel. Er wordt nu al melding gemaakt van geweldsincidenten die tegen aanhangers van de MDC zijn gericht. Internationaal toezicht bij de verkiezingen is gewenst, maar wellicht ineffectief.

Voorafgaand aan de parlements- en presidentsverkiezingen zal er gestemd worden over een nieuwe grondwet. Het grondwetsvoorstel is nogal controversieel, een product van de politieke elite, waarin de stem van het volk ver te zoeken is. Het grondwetsvoorstel zal bovendien een compromis zijn tussen drie politieke partijen, in plaats van een onafhankelijk document.

Economisch gezien zijn er lichtpuntjes. Aan de hyperinflatie is een einde gekomen sinds de Zimdollar vervangen is door de Amerikaanse dollar. De inflatie wordt nu geschat op 5%, de werkloosheid op 80% en voor 2010 wordt een

economische groei van 8,1% verwacht (The Economist, 9 oktober 2010). Het herstel van de Zimbabwaanse economie is niettemin uiterst fragiel. In sommige delen van het land is

vervolg op pagina 10

De Zimbabwaanse President Mugabe heeft aangekondigd dat hij op 23 mei 2011 verkiezingen wil houden.

In 2009 deed het Mass Public Opinion Institute een uitgebreid opinieonderzoek in het land. Het onderzoek geeft inzicht in de mening van de Zimbabwanen over een groot aantal onderwerpen.

In het onderzoek is aandacht voor:

- Levensomstandigheden
- Regering van nationale eenheid
- Verkiezingen
- Wijziging grondwet
- Politiek geweld
- Recht en verandering

Methode

- 1200 Zimbabwanen van 18 of ouder werden ondervraagd.
- Een aselechte steekproef genomen uit de kandidaten.
- Mensen werden persoonlijk in hun eigen taal geïnterviewd.
- De interviews werden afgenomen tussen 4 en 16 september 2009 door het Mass Public Opinion Institute.

Een vraag ging over het stemgedrag:

Als morgen presidentsverkiezingen werden gehouden, voor de kandidaat van welke partij zou u stemmen?

Zanu-pf	12%
MDC-T	55%
Anders*	33%

*Inclusief “weiger te antwoorden”, “ga niet stemmen” “weet het niet” en MDC-M

Het volledige onderzoek is te vinden op onze website onder Stedenbandkrant.

Rechteloosheid troef in Zimbabwe

Op vrijdagmiddag 29 oktober hield Advocaten zonder Grenzen Nederland een lunchbijeenkomst over haar werk en de situatie in Zimbabwe. Hoofdspreker was Chris Mhike, advocaat en journalist in Zimbabwe. De bijeenkomst, gastvrij gefaciliteerd door Köster Advocaten in Haarlem, had een afwisselend programma, een helder beeld werd gegeven van de rechteloosheid in Zimbabwe.

Allereerst presenteert Hans Gaasbeek het rapport 'A place in the Sun' - Zimbabwe, dat in juni 2010 is gepubliceerd. Het rapport bevat bevindingen van een mensenrechtenmissie naar Zimbabwe waar hij zelf in 2009 aan deelnam (zie Stedenbandkrant nr. 71 - december 2009).

De belangrijkste aanbevelingen van het rapport zijn: maak een einde aan de straffeloosheid van politie en veiligheidsdiensten, onafhankelijke benoeming van rechters, een fatsoenlijke salariëring voor rechters, het verminderen van corruptie, de mogelijkheid voor advocaten om hun werk ongestoord te doen en het uitvoeren en respecteren van internationale verdragen en dan vooral die van de SADC (Southern African Development Community).

Advocate Margot Span vertelt meer vanuit de werkgroep Project Zimbabwe, die n.a.v. bovengenoemd rapport is

vervolg op pagina 11

Chirs Mhike

vervolg van pagina 9

sprake van voedseltekorten welke tot aan de volgende oogst alleen maar groter worden.

Een belangwekkende economische ontwikkeling betreft de winning van diamanten uit het Marange mijngebied, niet ver van Mutare. Hier komen corruptie, geweld en onrecht samen. In 2006 werden de rechten van het diamantengebied vrijgegeven door De Beers – wereldleider in diamanten – omdat het ongeschikt zou zijn voor hun portfolio. Daar zouden ze spijt van kunnen krijgen want Marange kan mogelijk een kwart van de wereldwijde diamantproductie voor haar rekening nemen. Africa Consolidated Resources kocht de rechten voor winning, maar de Zimbabwaanse overheid heeft ACR onteigend.

De diamanten worden nu officieel gewonnen door een joint venture van twee private Zuid-Afrikaanse bedrijven en een Zimbabwaans staatsbedrijf (Zimbabwe Diamond Mining Corporation). Desondanks is de overheid er niet in geslaagd om de diamantwinning onder duidelijk toezicht te stellen. Daardoor is er sinds 2006 een ware stormloop van diamantzoekers op Marange ontstaan en is de illegale diamantenwinning- en handel opgebloeid.

De illegale winning is een erg risicovolle maar lucratieve

business. De opbrengst van een paar weken zwoegen in de mijnenvelden betekent al gauw een vermenigvuldiging van een jaarinkomen voor een gezin, want illegale handelaren bieden meer voor de diamanten dan de overheid. Zowel de politie als het leger maken zich schuldig aan corruptie en zijn bereid om illegale diamantwinners te beschermen in ruil voor een deel van hun verkoopopbrengsten.

De diamantwinners zijn kwetsbaar en er vinden op grote schaal mensenrechtenschendingen plaats. Volgens Human Rights Watch doodde het leger zeker 214 mensen in een grote 'zuiveringsactie', waarbij men het voorzien had op illegale diamantwinners.

Als de overheid zorgt voor eerlijke en rechtvaardige winning van de diamanten, levert dat de staatskas 200 miljoen dollar per jaar op. Dit soort geldstromen en de diamantwinning zelf blijven gevoelig voor corruptie. Zowel het leger als de politieke elite proberen voor eigen gewin illegaal diamanten te exporteren, terwijl het de overheid aan middelen ontbreekt om de meest basale voorzieningen te leveren. Een machtsverschuiving kan daar verandering in brengen en die is misschien dichtbij. In een recente peiling laat Tsvangirai Mugabe namelijk ver achter zich. 2011 zal uitwijzen of het ook daadwerkelijk zover komt.

Arjen Overweel

Chris Mhike is een partner in Atherstone & Cook, advocaten in Harare, Zimbabwe. Hij zit in the bestuur van de Orde van Advocaten van Zimbabwe.

Hij heeft als journalist gewerkt voor de twee belangrijkste dagbladen, The Herald (regeringskrant), en The Daily News (onafhankelijke krant - werd in 2003 verboden door de regering).

Hij is actief betrokken bij de media in Zimbabwe als advocaat in mediarecht en vertegenwoordigt regelmatig journalisten en mediaorganisaties.

Chris Mhike is lid van de International Media Lawyers Association, en is voorzitter van de Zimbabwe Association of Community Radio Stations (ZACRAS).

vervolg van pagina 10

gestart. De werkgroep heeft 8 leden en gaat uit van de Nederlandse Orde van Advocaten en de Orde van Advocaten Haarlem. De werkgroep heeft als doel de toegang tot recht (tot rechters en rechtshulp in Zimbabwe) te verbeteren. De werkgroep zet zich in op twee speerpunten: Training van advocaten en rechtenstudenten in een speciaal trainingsprogramma en bescherming van de rechten van gedetineerde kinderen.

In een interview vertelt Chris Mhike erg blij te zijn met het rapport en het werk dat de werkgroep wil gaan doen. Het onderwijs aan rechtenfaculteiten is de afgelopen tien jaar erg achteruitgegaan: er is een chronisch tekort aan boeken en veel professoren zijn naar het buitenland vertrokken. Chris geeft aan dat het ook erg belangrijk is dat er meer aandacht komt voor de rechten van kinderen. Dat geldt niet alleen voor gedetineerde kinderen, maar ook voor kinderen wiens ouders te maken hebben gehad met mensenrechtenschendingen. Als de kostwinner van een gezin bijvoorbeeld verminkt is of onterecht gevangen gehouden wordt, heeft dat financiële gevolgen voor het gezin. Chris pleit voor een fonds dat in dit

Advocate Margo Span van de werkgroep Project Zimbabwe van Advocaten zonder Grenzen

soort situaties gezinnen tegemoet komt. Momenteel houden te weinig organisaties zich daarmee bezig.

Als journalist weet Chris hoe belangrijk de rol van onafhankelijke media is voor het functioneren van een democratie. Sinds 2008 zijn er door de Zimbabweanse regering diverse commissies ingesteld om hervormingen door te voeren, met name op het gebied van mensenrechten. Chris is lid van de nationale mediacommissie en zet zich zo in voor hervormingen in de mediasector. Tot nu toe heeft deze commissie vooral licenties verstrekt aan nieuwe gedrukte media. Daarnaast wordt er gewerkt aan het opzetten van radiostations in gemeenschappen in Zimbabwe. Dat is belangrijk omdat de informatie van de staatsradio zeer eenzijdig is. Veelzijdige informatievoorziening en een gelijk speelveld voor verschillende partijen zijn goed voor het functioneren van de democratie.

In 2007 werden Chris' zelf slachtoffer van mensenrechtenschendingen. Hij organiseerde samen met twee collega's een protestmars van het Gerechtshof naar het Ministerie van Justitie, een afstand van slechts 200 meter. Ze wilden een petitie aanbieden aan de minister en aandacht vragen voor twee collega-advocaten die onterecht gearresteerd waren. De protestmars werd op het laatste moment verboden en de deelnemers werden door de politie uit elkaar gedreven. Chris besloot samen met drie collega's alsnog de route van de protestmars te lopen. Op de trappen van het ministerie werden ze door de politie weggehaald, in elkaar geslagen en afgevoerd naar het politiebureau. Na een angstige en onzekere tijd, werden ze gelukkig vrijgelaten.

Hugo Knoppert van Zimbabwe Watch schetst aan de hand van soortgelijke verhalen de situatie in Zimbabwe. Zimbabwe Watch is een samenwerkingsverband van Nederlandse NGOs voor een gezamenlijke lobby binnen Europa en Nederland en een platform voor het maatschappelijk middenveld van Zimbabwe in Europa. Volgens Hugo is het belangrijk dat organisaties als de South African Development Community (SADC) zich duidelijker uitspreken tegen mensenrechtenschendingen in Zimbabwe, de EU heeft wat dat betreft nauwelijks een stem.

Ondanks de troosteloze situatie toont Chris zich opvallend optimistisch. Hij heeft goede hoop dat het rechtssysteem van Zimbabwe ooit in ere hersteld zal worden: "Die dag zal komen, we zijn vandaag dichterbij een oplossing dan we eerder zijn geweest."

Arjen Overweel

A Place in the Sun - Zimbabwe

A Report on the state of the rule of law in Zimbabwe after the Global Political Agreement of September 2008, June 2010

http://www.barhumanrights.org.uk/docs/2010/7351_BHRC_Zimbabwe_Report.pdf

Campagne "Zimbabweaanse jongeren helpen elkaar"

'Music for Mutare' in het Patronaat m.m.v. WAT, Ravolva en Since I Am

Het COC geeft voorlichting aan brugklassers o.a. over Peer Education in Mutare

Voorlichting op een basisschool

Peer Educators in Mutare

Teen HIV Prevention Programme

Jongeren snappen elkaars problemen, spreken elkaars taal en leren meer van elkaar dan van volwassenen. Dat zijn de uitgangspunten van het Teen HIV Prevention Programme (THPP) in Mutare. In dit programma geven jongeren van 16 tot 25 jaar gezondheidsvoorlichting aan leeftijdgenoten: dat heet peer education. Voor THPP zijn 50 peer educators actief, waarvan meer dan de helft vrouw is. Jongeren lopen een groter risico op hiv en andere seksueel overdraagbare ziekten. Daarom is het belangrijk in de strijd tegen hiv om jongeren te laten beseffen wat de gevolgen van risicovol gedrag zijn. Naast voorlichting over hiv en ongewenste zwangerschappen, richten de peer educators zich ook op andere jeugdzaken. Man/vrouw verhoudingen, problemen met ouders en familieleden, alcohol- en drugsmisbruik en kindermishandeling zijn belangrijke discussieonderwerpen. Een goede methode om jongeren zelfbewust te maken en ze keuzes te leren maken is door ze met elkaar te laten praten over seksualiteit, gevoelens en ervaringen.